

(๓๑)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่

สวอ.๔๘/๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่

๑๑๔๓/๒๕๖๒

สำเนาถูกต้อง

Sam

(นางรัตนา หอมวงศ์)

เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรมชำนาญงาน

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓

วันที่ ๒๖ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ความอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

๕5 ฎ.ย. 2562'

ระหว่าง

พนักงานอัยการจังหวัดชัยภูมิ

โจทก์

นางสาวนิตยา ม่วงกลาง

จำเลย

เรื่อง

ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้

ความผิดต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

โจทก์และจำเลย

อุทธรณ์

คำพิพากษา

ศาลจังหวัดชัยภูมิ

ลงวันที่

๘

เดือน

สิงหาคม

พุทธศักราช

๒๕๖๑

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓

รับวันที่

๑

เดือน

มีนาคม

พุทธศักราช

๒๕๖๒

/โจทก์ฟ้องและ

○ (๓๑ พ.)

- ๒ -

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลากลางวัน ต่อเนื่องกันตลอดมา จำเลยบุกรุกเข้ายึดถือ ครอบครองทำประโยชน์ ก่อสร้าง แผ้วถาง ทำลายป่า ในที่ดินบริเวณป่ากลุ่มฟ้าสีทอง หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยแย้ อำเภอนองบัวระเหว (เดิมเป็นกิ่งอำเภอนองบัวระเหว) จังหวัดชัยภูมิ อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ เนื้อที่ ๘ ไร่ ๙๐ ตารางวา โดยใช้เครื่องจักรไม่ทราบชนิด ประเภท มีด จอบและอุปกรณ์อื่น ๆ โกลาถถางต้นหญ้าวัชพืชและตัดต้นไม้ปรับปรุงพื้นดินบริเวณดังกล่าว เพื่อเตรียมแปลงปลูกมันสำปะหลัง อันเป็นการทำลายป่า ยึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพดิน หิน กรวด ทราย ทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ยางไม้ แร่หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น และเป็นการเข้าไป ดำเนินการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ในเขตอุทยานแห่งชาติและในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ ๘ ไร่ ๙๐ ตารางวา อันเป็นการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหาย แก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายตามมูลค่าของ

/ทรัพยากรธรรมชาติ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๓ -

ทรัพย์สินของกรมป่าไม้ที่ถูกจำเลยทำลาย ๒๘๕,๕๘๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ อันเป็นวันที่ตรวจพบว่าจำเลยทำให้ทรัพย์สินของกรมป่าไม้ ถูกทำลายเสียหายเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมป่าไม้ เหตุเกิดที่ตำบลห้วยแย้ อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๗๓๙/๒๕๖๐ ของศาลชั้นต้น ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔ มาตรา ๕๔, ๕๕, ๗๒ ตี พระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๔, ๕, ๖, ๙, ๑๔, ๒๖/๔, ๒๖/๕, ๓๑ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๔, ๕, ๖, ๘, ๑๖ (๑) (๒) (๔) (๑๓), ๒๔, ๒๗ ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลยตลอดจนให้จำเลยหรือถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสีย แก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายแก่ทรัพย์สินของกรมป่าไม้ ๒๘๕,๕๘๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นับโทษจำคุกจำเลยในคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๗๓๙/๒๕๖๐ ของศาลชั้นต้น

/จำเลยให้

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๔ -

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้รับโทษต่อ และให้การในคดีส่วนแพ่งว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง และหลักการคิดคำนวณความเสียหายของโจทก์ไม่เป็นที่ยอมรับและไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และฟ้องโจทก์เคลือบคลุมเนื่องจากไม่แสดงโดยแจ้งชัดว่า การกระทำของจำเลยทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติชนิดใดบ้าง ตั้งแต่เมื่อใดและคิดคำนวณเป็นความเสียหายเท่าใด ทั้งโจทก์ไม่มีหลักฐานที่บ่งชี้ว่า จำเลยทำลายทรัพยากรธรรมชาติชนิดใดบ้าง ตั้งแต่เมื่อใด ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง, ๗๒ ตีร วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๔) (๑๓), ๒๔, ๒๗ เป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐ จำคุก ๑ ปี ทางนำสืบของจำเลย

/เป็นการให้

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๕ -

เป็นการให้ความรู้แก่ศาล อันเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๘ เดือน ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของจำเลย รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ และให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหาย ๑๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ยกคำขอให้นับโทษ ต่อเนื่องจากคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๗๓๙/๒๕๖๐ ศาลชั้นต้นยังไม่มีคำพิพากษา

โจทก์และจำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบนวนประชุมปรึกษาแล้ว
ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ที่ดินเกิดเหตุมีเนื้อที่ ๘ ไร่ ๙๐ ตารางวา ตั้งอยู่ที่ตำบลห้วยแย้
อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ตามแผนที่แสดงรายละเอียดเอกสารหมาย จ.๑ แผ่นที่ ๙
และภาพถ่ายตามบันทึกการตรวจยึด/จับกุมเอกสารหมาย จ.๑ แผ่นที่ ๕ ถึงแผ่นที่ ๗ ขณะเกิดเหตุ

/คือ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๖ -

คือ ระหว่างวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลากลางวัน

จำเลยยึดถือครอบครองทำประโยชน์โดยปลูกมันสำปะหลังในที่ดินแปลงดังกล่าว

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลย ว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่

โดยจำเลยอุทธรณ์ว่า นายสนอง การปลูก และนายฝัน นาคทน มิใช่ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัติ

ป่าสงวนแห่งชาติ ฯ ไม่มีอำนาจร้องทุกข์กล่าวโทษตามกฎหมายได้ เห็นว่า นายสนองและนายฝัน

ต่างเบิกความว่า พยานทั้งสองรับราชการในตำแหน่งพนักงานพิทักษ์ป่า และเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า

อุทยานแห่งชาติไทรทอง ตามลำดับ มีหน้าที่ออกตรวจปราบปรามการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ

และป่าสงวนแห่งชาติ ฯ เมื่อที่ดินที่เกิดเหตุมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ

ตามพระราชกฤษฎีกาเอกสารหมาย จ.๑ แผ่นที่ ๑๗ และแผ่นที่ ๔๙ และต่อมาเมื่อกฎกระทรวงฉบับที่ ๙๘๗

ประกาศให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎกระทรวงเอกสารหมาย จ.๑ แผ่นที่ ๑๒ และแผ่นที่ ๕๒ ดังนั้น

ที่ดินที่เกิดเหตุจึงเป็นทั้งอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ การที่นายสนองและนายฝัน พนักงานพิทักษ์ป่า

และเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า อุทยานแห่งชาติไทรทอง ตรวจสอบขอคืนที่ดินที่เกิดเหตุซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

/เป็นการกระทำ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๗ -

เป็นการกระทำตามขอบอำนาจหน้าที่ ทั้งความผิดตามฟ้องคดีนี้เป็นคดีอาญาแผ่นดิน อันมิใช่เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัวที่ห้ามพนักงานสอบสวนทำการสอบสวน เว้นแต่จะมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง เมื่อคดีนี้มีใช้คดีความผิดต่อส่วนตัว พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจทำการสอบสวนได้โดยไม่ต้องมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ ดังนั้นผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษให้ดำเนินคดีนี้จะเป็นผู้ใดจึงหาไม่มีความสำคัญไม่ อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยต่อมามีว่า จำเลยกระทำความผิดตามที่ศาลชั้นต้นพิพากษาหรือไม่ โจทก์มีนายสนอง การปลุก พนักงานพิทักษ์ป่า นายฝัน นาคทน เจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า อุทยานแห่งชาติไทรทอง เป็นพยานเบิกความสอดคล้องกันยืนยันว่าที่ดินเกิดเหตุอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งทางราชการประกาศให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติเมื่อปี ๒๕๒๕ โดยมีหลักฐานสนับสนุนคือกฎทรง ฉบับที่ ๙๗๘ ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ตามเอกสารหมาย จ.๑ แผ่นที่ ๑๒ และแผ่นที่ ๕๒ มีการประกาศให้ประชาชนทราบโดยการปักหลักหมุดเป็นเสาปูนโดยรอบ ปิดป้ายประกาศแสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง

/ป้ายแสดงว่า

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๘ -

ป้ายแสดงว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามภาพหลักหมุดหมาย จ.๕ ส่งประกาศไปยังผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอและกำนันในพื้นที่โดยรอบเพื่อติดประกาศให้ประชาชนทราบ และปลัดกิ่งอำเภอหนองบัวระเหว มีหนังสือรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ ตามหนังสือเอกสารหมาย จ.๖ นายสนองและนายฝัน ยังเบิกความด้วยว่า เมื่อปี ๒๕๔๑ คณะรัฐมนตรีมีมติให้สำรวจรายชื่อราษฎรที่ทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อควบคุมพื้นที่ไม่ให้มีการรุกล้ำเพื่อให้ราษฎรที่ทำกินอยู่พิสูจน์สิทธิว่ามีสิทธิทำกินก่อนมีการประกาศและผ่อนผันให้ทำกินต่อไปโดยไม่ขยายพื้นที่ อุทยานแห่งชาติไทรทอง มีการสำรวจ ๓ ครั้ง ในปี ๒๕๔๖ ปี ๒๕๕๑ และปี ๒๕๕๓ ตามบัญชีรายชื่อเอกสารหมาย จ.๙ และ จ.๑๐ ปรากฏว่าไม่มีรายชื่อนายจอม ม่วงกลาง นางทองปิ่น ม่วงกลาง บิดามารดาจำเลย ไม่มีชื่อจำเลยและไม่มีชื่อนายพรหม อิม่าพัฒน์ ซึ่งจำเลยอ้างว่ายกที่ดินให้จำเลย ตามหนังสือร้องขอ ความเป็นธรรม เอกสารหมาย จ.๑๑ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ พยานทั้งสองกับพวก ร่วมกัน ตรวจสอบขอคืนพื้นที่ที่ดินที่เกิดเหตุ คงพบแต่นางทองปิ่นกำลังถอนหญ้าแปลงมันสำปะหลัง ตรวจสอบพบว่าจำเลยบุกรุกพื้นที่ป่าคิดเป็นเนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๑ งาน โดยใช้เครื่องตรวจวัดพิกัดจุด จีพีเอส

/ตามแผนที่

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๙ -

ตามแผนที่เอกสารหมายเลข จ.๑ แผ่นที่ ๒๙ และ ๓๐ กับทำบันทึกข้อตกลงขอคืนพื้นที่เอกสารหมายเลข จ.๑ แผ่นที่ ๒๗ นางทองปิ่นได้ลงลายมือชื่อส่งมอบพื้นที่คืนแทนจำเลยหลังเก็บเกี่ยวเสร็จในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ พยานทั้งสองกับพวกไปตรวจสอบที่ดินที่เกิดเหตุ ไม่พบผู้ใด แต่ที่ดินที่เกิดเหตุ ยังไม่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิต จึงรายงานให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗ (นครราชสีมา) ทราบ ต่อมาทราบว่า จำเลยขอผ่อนผันเก็บเกี่ยวผลผลิตถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ พยานทั้งสองกับพวก ไปตรวจสอบที่ดินที่เกิดเหตุอีก พบว่ามีการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วบางส่วน คงเหลือ ๑ ไร่ ๒ งาน ๙๒ ตารางวา วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ไปตรวจสอบอีกครั้งพบร่องรอยการไถพรวนปลูกมันสำปะหลังใหม่ เนื้อที่ ๘ ไร่ ๙๐ ตารางวา จึงทำบันทึกตรวจยึดที่ดินที่เกิดเหตุและร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลย เห็นว่า พยานโจทก์ทั้งสองปากต่างไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยมาก่อน จึงไม่มีเหตุระแวงสงสัยว่าจะกลั่นแกล้ง เบิกความปรักปรำจำเลย เชื่อว่าเบิกความตามความจริง คำเบิกความจึงมีน้ำหนักให้รับฟัง ที่จำเลย นำสืบต่อสู้โดยมีจำเลย และนางแป้ง กองศรี เป็นพยานเบิกความว่า นางทองปิ่นเล่าให้จำเลย และนางแป้งฟังว่า เดิมนายจอมและนางทองปิ่น บิดามารดาจำเลยรับจ้างทำไร่บนเขาอยู่กับกลุ่มตาหมุน

/ต่อมา

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๐ -

ต่อมานายพรหม อีมาพัฒน์ แบ่งที่ดินให้แก่บิดามารดาจำเลย ซึ่งจำเลยก็เคยช่วยบิดามารดาทำกินบนที่ดินดังกล่าว ต่อมาในปี ๒๕๕๑ มารดาจึงแบ่งที่ดินที่เกิดเหตุเนื้อที่ ๑๐ ไร่ ให้จำเลยทำกินเห็นว่า ข้อนำสืบของจำเลยดังกล่าวเป็นพิรุธเพราะขัดกับบัญชีรายชื่อเอกสารหมาย จ.๙ และ จ.๑๐ ซึ่งไม่มีรายชื่อนายจอมและนางทองปิ่น บิดามารดาจำเลย และชื่อจำเลยและนายพรหมทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติมาก่อน ในการสำรวจปี ๒๕๕๑ และปี ๒๕๕๓ ที่จำเลยอุทธรณ์ว่าจำเลยซึ่งอยู่อาศัยในพื้นที่เดิมก่อนมีคำสั่งและไม่มีที่ทำกินจึงอยู่ในข่ายที่จะได้รับประโยชน์ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๔/๒๕๕๗ และที่ ๖๖/๒๕๕๗ นั้น เห็นว่า คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งกำหนดภารกิจและอำนาจหน้าที่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการปราบปรามและจับกุมผู้บุกรุก ยึดถือ ครอบครอง ทำลาย หรือกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่า แต่ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมนั้น ๆ ก่อนคำสั่งนี้มีผลบังคับใช้ ยกเว้นผู้ที่บุกรุกใหม่ จะต้องดำเนินการสอบสวนและพิสูจน์ทราบ เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติ

/ที่เหมาะสม

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๑ -

ที่เหมาะสมและดำเนินการตามขั้นตอน อันเป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อผ่อนผันให้แก่ราษฎร ซึ่งก็ปรากฏว่า
มีการเปิดโอกาสให้จำเลยพิสูจน์สิทธิ แต่จำเลยไม่สามารถพิสูจน์สิทธิได้ และมีการผ่อนผันให้จำเลย
เก็บเกี่ยวผลผลิตหลายครั้งแล้ว ดังนั้นตามพฤติการณ์ดังกล่าวย่อมเชื่อได้ว่าจำเลยครอบครองทำประโยชน์
ในที่ดินเกิดเหตุโดยทราบอยู่แล้วว่าได้ครอบครองที่ดินอันอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ
พยานหลักฐานของจำเลยจึงไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ได้
การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามที่ศาลชั้นต้นพิพากษา อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น
คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์และจำเลยต่อมาว่า จำเลยต้องรับผิดชอบ
ชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ เพียงใด เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า จำเลยบุกรุกเข้าไป
ปลุกมันสำปะหลังในที่ดินเกิดเหตุมีเนื้อที่ ๘ ไร่ ๙๐ ตารางวา ตั้งอยู่ที่ตำบลห้วยแย้
อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ
เป็นการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ
ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายตามมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติ

/ที่จำเลยทำลาย

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๒ -

ที่จำเลยทำลาย ส่วนค่าเสียหายมีเพียงได้นั้น โจทก์มีนายรัชพล พยุงสิน เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญการ ผู้ประเมินความเสียหาย เบิกความว่า พยานเดินทางไปที่เกิดเหตุเพื่อประเมินความเสียหาย กั้นพื้นที่ในแปลงป่าธรรมชาติที่อยู่ใกล้เคียงที่เกิดเหตุให้มีความกว้างประมาณ ๒๐ เมตร ความยาวประมาณ ๔๐ เมตร วัดเส้นรอบวงเพื่อหาพื้นที่หน้าตัดของต้นไม้ โดยวัดจากต้นไม้ที่ ความสูงประมาณ ๑.๓๐ เมตร เพื่อหาผลรวมและค่าเฉลี่ยของเส้นรอบวงและความสูงของต้นไม้ พยานตรวจวัดต้นไม้ในแปลงป่าธรรมชาติประมาณ ๓๑ ต้น เมื่อคำนวณพื้นที่หน้าตัดของต้นไม้ทุกต้น ได้ค่าเฉลี่ย ๑๕,๔๙๑.๐๓ ตารางเซนติเมตร ความสูงของต้นไม้โดยเฉลี่ย ๘ เมตร ตามตาราง คำนวณหาผลรวมพื้นที่หน้าตัดลำต้นและความสูงโดยเฉลี่ยของต้นไม้เอกสารหมาย จ.๒ แผ่นที่ ๕ นอกจากนี้ได้เก็บตัวอย่างของดินในแปลงที่เกิดเหตุเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับดินในแปลงพื้นที่ตัวอย่าง โดยการเดินสลับฟันปลา เก็บที่ดินรวม ๗ จุด แล้วชูดดินลึกประมาณ ๑๕ เซนติเมตร จากนั้นใช้ มือหยิบดินใส่ถุง โดยแยกดินที่อยู่ในแปลงที่เกิดเหตุกับแปลงพื้นที่ตัวอย่างออกจากกัน จากนั้น คลุกเคล้าดินในแต่ละแปลงแล้วนำไปใส่ลงในขวดเขย่า ตั้งทิ้งไว้ประมาณ ๗ วันเพื่อให้ดินตกตะกอน

/เพื่อดู

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๓ -

เพื่อดูชั้นของดินจากแปลงที่เกิดเหตุและแปลงพื้นที่ตัวอย่างเปรียบเทียบกัน นอกจากนี้จากการตรวจวัดความลาดชันของแปลงที่เกิดเหตุ พบว่ามีความลาดชันปานกลาง หลังจากนั้นจะนำข้อมูลต่าง ๆ ใส่ลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยเลือกชนิดป่าเต็งรัง ปรากฏว่ามีการคำนวณค่าความเสียหายแบ่งเป็นค่าเสียหายจากปริมาณน้ำที่สูญหาย ๖๑,๘๖๒ บาท ค่าเสียหายจากปริมาณดินที่สูญหาย ๕,๑๐๕ บาท ค่าเสียหายจากอุณหภูมิอากาศที่เพิ่มขึ้น ๑๔๗,๗๗๘ บาท ค่าเสียหายจากปุ๋ยไนโตรเจน (N) สูญหาย ๖๐,๓๖๕ บาท ค่าเสียหายจากปุ๋ยฟอสฟอรัส (P) สูญหาย ๑,๓๒๕ บาท ค่าเสียหายจากปุ๋ยโปแตสเซียม (K) สูญหาย ๙,๑๕๓ บาท รวมเป็นค่าเสียหายทั้งสิ้น ๒๘๕,๕๘๘ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๒ เห็นว่า แม้โจทก์จะมีเอกสารและพยานบุคคลผู้คิดคำนวณค่าเสียหายซึ่งเป็นการคิดคำนวณตามหลักวิชาการและระเบียบของโจทก์ โดยตรวจจากขนาดหน้าตัดและขนาดความสูงของต้นไม้ มีการเก็บดินพื้นที่ที่ถูกขุดดิน ตรวจดูความลาดชันและความลาดเทของพื้นที่ที่ถูกบุกรุก เพื่อดูการทำลายล้างหน้าดินเปรียบเทียบกับพื้นที่ที่ป่าสมบูรณ์ คิดคำนวณค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่จริงและมีหลักวิชาการรองรับมิใช่เป็นการกะประมาณ

/แต่การคิดคำนวณ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๔ -

แต่การคิดคำนวณดังกล่าวมิใช่ความเสียหายที่แท้จริง แต่เป็นการประเมินหาค่าความเสียหาย ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่อาจทำให้คลาดเคลื่อน อาทิ เป็นการคิดคำนวณในเวลาหลังเกิดเหตุ ซึ่งอาจแตกต่างไปจากในสภาพก่อนและขณะเกิดเหตุ ประกอบกับจำเลยเพิ่งเข้าครอบครองทำประโยชน์ ต่อจากบุคคลอื่น การที่ศาลชั้นต้นลดจำนวนเงินค่าเสียหายของโจทก์จาก ๒๘๕,๕๘๘ บาท คงเหลือ ๑๕๐,๐๐๐ บาท นั้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ และจำเลยในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง ศาลชั้นต้นยังไม่ได้สั่งในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแพ่ง ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม เห็นสมควรสั่งให้ถูกต้อง

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ.

นายพงษ์ศักดิ์ กิตติสมเกียรติ

นายเชรรัตน์ สุวรรณมา

นายวิวุฒิ มณีนิล

ศาลจังหวัดชัยภูมิ

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

ให้พิจารณาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีที่ ๓ วันนี้ ใจกว้างและจำเลยมาศาล

อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีที่ ๓ ในคดีความฟ้องแล้ว

ออกหมายตามผลคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์คดีที่ ๓

แล้วพร้อมกันศาลอุทธรณ์คดีที่ ๓ จาราย

อ่านแล้ว

(นางสาวปวีณา เขียวเพชร)

.....

.....

.....